

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

22 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun, Elena Covalenco, Liliana Catan, Iurie Diaconu,

judecând în ședință, fără participarea părților, recursul ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Costăș Valentina, prin care se solicită casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 23 septembrie 2015, în cauza penală privindu-l pe

Bulmaga Sergiu Filip, născut la 09.04.1982, originar și domiciliat în or. Soroca, str. Fântânilor, 4.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 16.02.2015 - 17.07.2015;

instanța de apel: 04.08.2015 - 23.09.2015;

instanța de recurs: 19.11.2015 - 22.03.2016.

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca din 17 iulie 2015, Bulmaga Sergiu a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 6 luni în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 84 alin. (4), 87 Cod penal, pedeapsa complementară conform sentinței nr. 1-141/14 din 05 decembrie 2014 și pedeapsa stabilită prin sentința nr.1-777/15 din 08 aprilie 2015, s-a dispus a le executa de sine stătător.

2. Prin sentința pronunțată instanța a reținut, că Bulmaga Sergiu, la 22 decembrie 2014, în jurul orelor 19:00, fiind privat conform sentinței Judecătoriei Soroca din 05 decembrie 2014, de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 3 ani, aflându-se în stare de ebrietate alcoolică, încălcând cerințele art. 14 p. a) a Regulamentului Circulației Rutiere, care determină că „conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul dacă a consumat băuturi alcoolice, droguri sau alte substanțe contraindicate conducerii, ce se află sub influența preparatelor medicamentoase care duc la reducerea reacției”, s-a urcat la volanul automobilului „Toyota Prius” cu numerele de înmatriculare SR BS 020, conducând pe str. Vasile Stroescu din or. Soroca, a fost stopat de colaboratorii poliției aflați în exercițiul funcției.

Ulterior, fiind suspectat de consumul băuturilor alcoolice a fost verificat cu aparatul „Drager Alcotest 6810”, care a indicat vaporii în aerul expirat în măsură de 0,77 mg/l, după ce a fost prezentat la spitalul raional Soroca pentru prelevarea probelor biologice.

Conform Raportului de expertiză medico-legală toxicologică nr. 31 din 12 ianuarie 2014, se constată că în mostra de sânge prelevată de la cet. Bulmaga Sergiu,

s-a depistat alcool etilic în cantitate de 2,61 g/l, care conform art. 134¹² din Cod penal, constituie starea de ebrietate alcoolică cu grad avansat (mai mult de 1,0 g/l de alcool în sânge și concentrația aerului expirat de la 0,5 mg/l și mai mult).

3. Împotriva sentinței a declarat apel, inculpatul Bulmaga Sergiu, prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri cu aplicarea unei pedepse mai blânde, fără privare de libertate.

În argumentarea cererii de apel a invocat, că în ședința de judecată a recunoscut vinovăția integral și a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, a contribuit activ la cercetarea circumstanțelor infracțiunii, prin ce a contribuit la desfășurarea procesului judiciar. Se căiește sincer de cele săvârșite, a promis că nu v-a mai admite asemenea derogări de lege. Se află la o vârstă de doar 33 ani, iar privațiunea de libertate care i-a fost aplicată prin respectiva sentință îl va împiedica să-și oficializeze noua relație.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 septembrie 2015, a fost admis apelul declarat de către inculpat, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre în latura pedepsei, potrivit modului stabilit de prima instanță după cum urmează:

- Bulmaga Sergiu, a fost declarat vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal și în baza acestei Legi i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de 160 de ore muncă neremunerată în folosul comunității.

În baza art. 84 alin. (4) Cod penal și 85 alin. (1), (2) Cod penal, a cumulat la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința nr. 1- 141 din 05 decembrie 2014 și nr. 1-777/15 din 08 aprilie 2015, stabilindu-i pedeapsa definitivă de 160 de ore muncă neremunerată în folosul comunității și amendă în mărime de 200 unități convenționale, cu privare de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

A inclus în termenul pedepsei perioada aflării lui Bulmaga Sergiu, sub arest din 03 august 2015 până la 23 septembrie 2015, ce constituie în conformitate cu art. 88 alin. (3) Cod penal, 102 ore muncă neremunerată.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut dispozițiile art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, potrivit cărora instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii contestate în baza probelor examinate în prima instanță, conform materialelor cauzei penale și oricăror noi probe prezentate instanței de apel.

În aceasta ordine de idei instanța de apel a menționat, că prezenta cauză a fost judecată de către instanța de fond în temeiul art. 364¹ Cod de procedură penală, adică în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, acceptate de către inculpat în corespundere cu alin. (3) a normei vizate, prin cererea depusă până la începerea cercetării judecătorești, potrivit căreia el a recunoscut în totalitate fapta indicată în rechizitoriu.

Totodată, instanța de apel a reiterat, că atât la faza urmăririi penale, cât și în instanța de fond și cea de apel inculpatul Bulmaga Sergiu, a recunoscut fapta

săvârșită, depunând sub jurământ declarații consecvente referitor la cele comise, acestea coroborând întru tot cu restul probelor administrate pe caz.

Astfel, instanța de apel a menționat, că prima instanța în baza probelor administrate pe caz, corect a concluzionat ca fiind dovedită vinovăția inculpatului Bulmaga Sergiu în săvârșirea acțiunilor de conducerea mijlocului de transport de către o persoană care este privată de dreptul de a conduce mijloace de transport și care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, acțiunile lui corect fiind încadrate la art. 264¹ alin. (4) Cod penal. Fapt ce și-a găsit deplină confirmare în ședința de judecată.

Necâtând la faptul, că instanța de fond corect a calificat acțiunile inculpatului, instanța de apel a concluzionat, că sentința în cauză urmează a fi casată în latura pedepsei, deoarece prima instanță a aplicat o pedeapsă prea aspră legată de privare de libertate în situația examinării cauzei în procedura simplificată prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de apel a menționat un șir de circumstanțe atenuante cum sunt: căința sinceră, recunoașterea vinei și colaborarea cu organul de urmărire penală, la fel pe caz există și circumstanțe agravante cum este săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnat pentru infracțiune similară.

Astfel, în urma analizei efectuate asupra personalității inculpatului, instanța de apel a stabilit, că el este anterior judecat și se caracterizează nu drept o persoană exemplară, însă necâtând la aceasta, instanța a considerat neîntemeiată soluția primei instanțe privind aplicarea celei mai aspre pedepse sub formă de închisoare, deoarece scopul pedepsei în situația dată poate fi atins și prin aplicarea unei pedepse neprivative de libertate cum este munca neremunerată.

Instanța de apel a considerat, că inculpatul poate fi corect prin aplicarea unei pedepse mai blânde sub formă de amendă și a celei mai aspre sub formă de închisoare cum este munca neremunerată, care și i-a aplicat-o, deoarece a ținut cont de faptul, că pedeapsa amenzii stabilite anterior lui Bulmaga Sergiu, nu și-a atins scopul, iar pedeapsa închisorii este una prea aspră în situația comiterii unei infracțiuni ușoare și existența unor pedepse alternative neprivative de libertate.

La stabilirea termenului de pedeapsă inculpatului Bulmaga Sergiu, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, totodată, de prevederile art. 78 alin. (3) Cod penal, art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, precum și de personalitatea inculpatului care a fost anterior judecat, a considerat necesar ridicarea pedepsei muncii neremunerate în folosul comunității până la limita maximă, ce constituie 160 de ore.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Costaș Valentina, prin care solicită casarea deciziei și menținerea sentinței primei instanțe.

Recurentul, în susținerea recursului declarat, a invocat temeiul prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, menționând că decizia este neîntemeiată și neproporțională circumstanțelor stabilite pe cauza, respectiv nu va

duce la corectarea inculpatului. Totodată, susține că instanța de apel incorect a aplicat art. 85 Cod penal, ori fapta a avut loc la 22 decembrie 2014, iar sentința din 05 decembrie 2014, nu intrase în vigoare la acel moment, acestea urmând a fi comasate.

La fel procurorul a indicat, că după finalizarea cercetărilor judecătorești din prima instanță, inculpatul a fost anunțat în căutare, deoarece nu s-a mai prezentat în ședințele de judecată, cauza fiind examinată în lipsa acestuia, acest fapt indicând că inculpatul nu conștientizează faptele săvârșite și doar prin izolarea acestuia de societate, va fi realizat scopul pedepsei penale.

6. Judecând recursul ordinar și verificând legalitatea hotărârii atacate în baza materialelor din dosar, Colegiul penal lărgit conchide, că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 435 alin. (2) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța admite recursul, casează, parțial sau total, hotărârea atacată și menține hotărârea primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.

Reieșind din dispoziția alin. (2) art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Astfel, recurentul își întemeiază recursul ordinar declarat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Procurorul a invocat în recursul ordinar declarat, că pedeapsa a fost ilegal stabilită inculpatului de către instanța de apel, ce a ignorat prevederile legale, precum și practica judiciară constantă. Astfel, inculpatului i-a fost stabilită o pedeapsă prea blândă în coraport cu fapta comisă de către acesta și care nu va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale și prevenirea comiterii de noi infracțiuni.

Așadar, instanța de recurs menționează, că prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile

legii și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială a aceluiași Cod.

Conform prevederilor art. 61 Codului penal, (1) *Pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor.* (2) *Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.*

Pedeapsa este echitabilă când impune inculpatului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune, și când este capabilă să contribuie la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de condamnat, cât și de alte persoane.

Categoria și termenul (limita) de pedeapsă ce urmează a fi stabilit este în dependență de circumstanțele atenuante și agravante, prevăzute de art. 76-77 Cod penal.

Termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, iar limitele termenelor de pedeapsă, prevăzute în partea specială, sânt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite, care constă în modul și mijloacele de săvârșire a faptei, de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce.

Instanța de recurs relevă, că la stabilirea pedepsei, instanța de apel urma să ia în considerare că sancționează o faptă ce a fost săvârșită în trecut, dar privește și spre viitor pentru a preveni săvârșirea altor fapte de aceeași persoană sau de alte persoane, prin ce se realizează funcția de prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni.

Reieșind din cele expuse, instanța de recurs statuează, că la judecarea cauzei, instanța de apel a aplicat o pedeapsă mai blândă decât prima instanță, invocând faptul, că cauza penală a fost examinată de instanța de fond în ordinea art. 364¹ Cod de procedură penală, adică pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, fiind apreciată ca o circumstanță atenuantă la individualizarea pedepsei inculpatului.

Astfel, faptul că, inculpatul a solicitat examinarea cauzei pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, nu duce la aplicarea unei pedepse mai blânde, ci la micșorarea pedepsei.

Așadar, potrivit art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut vina de săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă în baza probelor administrate în faza urmăririi penale, beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzută de lege în cazul pedepsei cu închisoarea.

Instanța de apel urma să ia în considerare, că inculpatul într-o perioadă scurtă de timp a săvârșit infracțiuni similare, care sunt săvârșite cu intenție directă ce implică relațiile cu privire la siguranța traficului rutier, sub aspectul prohibiției impuse conducătorilor mijloacelor de transport să conducă în stare de ebrietate.

Totodată, Colegiul penal lărgit conchide, că instanța de apel nu a ținut cont de faptul, că inculpatul la domiciliu se caracterizează negativ, se află la evidență la IP Soroca ca scandalagiu familiar și consumător de băuturi alcoolice. La fel, acesta a săvârșit la scurt timp infracțiunea imputată după ce a fost privat de dreptul de a conduce mijloace de transport, sentința precedentă nefiind intrată în vigoare.

Reieșind din cele expuse, ținând cont de faptul că inculpatul a săvârșit infracțiuni similare într-o perioadă de timp scurtă și fiind privat de dreptul de a conduce mijloace de transport, acesta conducea automobilul în stare de ebrietate, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că, măsurile pedepsei penale aplicate inculpatului anterior, nu și-au atins scopul, ceea ce denotă că, corectarea și reeducarea acestuia e posibilă doar în condiții privative de libertate, așa cum a stabilit prima instanță.

Conform materialelor dosarului se atestă că inculpatul a fost învinuit și recunoscut vinovat și condamnat de prima instanță în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal și anume „*conducerea mijlocului de transport de către o persoană care este privată de dreptul de a conduce mijloace de transport și care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat*”.

Astfel, instanța de apel incorect a aplicat art. 85 Cod penal, ori infracțiunea a fost săvârșită la 22 decembrie 2014, iar sentința nr. 1-141/14 din 05 decembrie 2014, nu intrase în vigoare la acel moment, așadar sentința nr. 1-62/15 din 17.07.2015 și cea din 05 decembrie 2014, urmau să fie comasate prin aplicarea art. 84 alin. (4) Cod de procedură penală.

Instanța de recurs consideră, că prima instanță, la stabilirea pedepsei corect a ținut cont de probele administrate, comportamentul inculpatului manifestat până, cât și după incident, caracteristica negativă a acestuia, stabilindu-i o pedeapsă prevativă de libertate, constatând că inculpatul poate fi corectat numai prin aplicarea unei pedepse cu închisoarea.

Ținând cont de cele menționate mai sus, Colegiul penal lărgit concluzionează asupra necesității casării deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței, care, este absolut legală.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Costaș Valentina, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 septembrie 2015, în cauza penală în privința lui Bulmaga Sergiu Filip, pe motiv că apelul a fost greșit admis.

Menține sentința Judecătoriei Soroca din 17 iulie 2015, prin care:

- Bulmaga Sergiu a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 6 luni în penitenciar de tip semiînchis.

- În baza art. 84 alin. (4), 87 Cod penal, pedeapsa complementară conform sentinței nr. 1-141/14 din 05 decembrie 2014 și pedeapsa stabilită prin sentința nr.1-777/15 din 08 aprilie 2015, s-a dispus a le executa de sine stătător.

Termenul executării pedepsei de calculat din momentul reținerii.

A include în termenul executării pedepsei perioada aflării sub arest din 03 august 2015 până la 23 septembrie 2015.

Decizia este irevocabilă.

Publicată integral la **06 aprilie 2016.**

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Ion Guzun

Elena Covalenco

Liliana Catan

Iurie Diaconu